

Nuorten ajatuksia (yhteisöllisestä) oppilashuollosta

Nuorten näkemyksiä ja kokemuksia yhteisöllisestä opiskeluhuollosta kerättiin keväällä 2020 Keski-Suomen Nuorisovaltuuston kokouksen yhteydessä pienryhmäkeskusteluina. Osallistujia oli 18 henkilöä 12 eri kunnasta. Nuoret kommentoivat ja vastasivat seuraaviin kysymyksiin:

- Millaisia kokemuksia nuorilla on yhteisöllisestä oppilashuollosta?
- Millaista se on nuorten näkökulmasta vai näkykö sitä koulussa ollenkaan?
- Mitä sen tulisi olla? Vastaako tarpeeseen?
- Miten yhteisöllistä työtä koulussa ja oppilaitoksessa voisi vahvistaa?
- Onko ollut sellaisia tilanteita, jossa oppilashuollon tukea olisi toivonut enemmän? Jos, millaista?

Nuorisovaltuuston jäsenistä koottiin työryhmä, joka jatkoi työskentelyä aiheen parissa vertaiskeskusteluna sekä tehden kyselyitä omille koulukavereilleen. Näistä nuorten näkemyksistä kerättiin yhteenveto kuraattoreiden työkokoukseen 15.9.2020, jotka kaksi työryhmän edustajaa esitteli. Alla yhteenveto.

Millaisia kokemuksia sinulla tai kavereillasi on kuraattori- tai muusta oppilashuoltotyöstä?

- Seiskaluokalla oli kuraattorin vetämä työpaja 3 krt keväällä ja se oli hyvä
 - Tuolloin työpajoissa sai tutustua itseän yms. se oli hyvä juttu
 - Mutta kauheen näkyvää ei oo sen jälkeen ollut - ois voinut jatkua 8. ja 9. luokille
- Mulle on ollut paljon hyötyä oppilashuollosta koska mua kiusattiin koulussa
 - Mutta kynnyks voi olla monelle ihan liian iso, oppilashuolto pitäis tehdä helpommin lähestyttäväksi
- Useat haluaa apua, mutta pelkää hakea
 - Kun mä oon ehdottanut, että käydään juttelemassa mutta moni ei halua jutella koska on huonoja kokemuksia

Miksi kynnyks kuraattorin tai muun oppilashuollon luo menemisestä on niin iso?

- Kuraattori tuntuu aavemaiselta ”eliöltä” kun ei oo ollenkaan tullut tutuksi oppilaille – pitäisi olla helpommin lähestyttäviä
 - Jos ei tunne kuraattoria niin tosi korkea kynnyks ottaa yhteyttä
- Nuoret pelkää ”sossummerkintää”, tämän vuoksi on iso kynnyks mennä kuraattorin tai terkkarin luokse
 - Oon kuullut että monen asioissa on otettu, yhteyttä tosi pienestäkin yhteydessä joko opettajaan tai vanhempiin.
- Mietityttää, että mistä asioista oikeen ees voi mennä puhumaan, täytyykö se liittyä aina kouluun?
 - Tai jos esitteissä vaan luetellaan sairaudet ja sulla ei oo mitään niistä, niin ei ehkä oikeen osaa mennä hakee apua

Miten kuraattori voisi tulla tutummaksi?

- Luokanohjaajan tapaamisessa on kuraattorit olleet mukana, jossa kertoneet kuraattorin työstä ja palveluista
 - Ensimmäinen esittely voi olla ryhmissä, kun on tuttu niin voi ottaa yhteyttä sitten yksilönä
- Meidän kuraattori on instassa niin kynnyks madaltuu, sitä on kiva seurata. Pienikin kanssakäyminen helpottaa yhteydenottoa.
- Välitunnilla voisi olla kahvipiste, jossa voi tulla ensin kevyesti juttelemaan ja tutustumaan, myös nuorisotilalla on kiva jutella, voisiko kuraattori joskus käydä siellä tapaamassa nuoria
- Meillä on nuorisotilalla pizzailtoja nuorisotiloilla, olis kiva jos kuraattori olis mukana, rento tekeminen on tärkeää, olisi tosi kivaa että olisivat näkyvillä
- Olis myös hyvä, että olis esillä millaisia malleja voi olla kuraattorin / oppilashuollon palvelut.
 - Nuorille pitäis saada tieto, että jos on yhtään mitään, niin tuu juttelemaan me autetaan eteenpäin – etsitään se oikea taho ja tyyppi joka voi auttaa.

Mitä hyötyä siitä on, että kuraattorin työ ja muu oppilashuolto on näkyvää?

- Sit nuoret saa tietää, että niiden eteen tehdään töitä, ettei henkilökunta oo täysin välinpitämättömiä
 - Se rakentaa luottamusta aikuisiin, sitä kokee olevansa tärkeä
 - Kun ei muuten tuu ajatelleeksi mitä kaikkea nuorten eteen tehdään, muuten tuntuu ne vaan istuu siellä huoneessa käytävän perällä

Onko teillä hyviä kokemuksia tai toiveita toimintatapoihin?

- Vois olla sellaisia ryhmätapaamisia, jossa kerrotaan, että millaisissa asioissa voi ottaa kuraattoriin tai muihin ammattilaisiin – näin voisi saada porukan tunnistamaan omat ongelmat
 - Olis myös kiva kuulla kokemuksia, että mitä positiivisia vaikutuksia vois olla – tarinoita nuorilta nuorille
 - Kuraattorit voisi laittaa kutsun, jos joku haluais vaikka kirjoittaa kokemuksia. Ja jos itse on saanut avun – haluisko olla tukena ja apuna – nuorten vertaistuki on sitä mitä kuunnellaan
- Resursseja tarvittaisiin siihen, että kuraattori tapaisi jokaisen oppilaan tai kävisi jokaisessa luokassa joka vuosi – seiskan alussa tulee niin paljon muutakin uutta
 - Se ois myös tärkeätä, että kuraattorilla käynti olisi rutiini, kuten terveydenhoitajalla käynti, että ne ei olisi sellaisia leimaavia
- Olisi kiva keskustella, että onko jotain sellaisia juttuja, joista voisi jutella ja käydä läpi – aina ei itse tunnista mitä asioita voisi olla, joista on hyvä jutella
 - Ja voisi korostaa sitä, että kun käyt juttelemassa niin voit käydä vaan kerran tai kaks, ja se voi auttaa eikä tarvii enää sen jälkeen
 - **Ideaali tilanne olisi, että jokaisella olisi ainakin kerran mahdollisuus jutella kuraattorille**

Mitä mieltä olette nuorille suunnatuista kyselyistä ja niiden hyödyistä?

- Ne on ihan hyviä mutta... sillä on tosi iso merkitys että milloin se kysely laitetaan
 - Jyväskylässä on terveystarkastusten yhteydessä mielenterveyskysely, mut kyselyissä on helppo vääristellä totuutta
 - Terveystarkastuksen yhteydessä on vähän outoa vastailta kun hoitaja on siinä vieressä (...meillä vastattiin ennen tarkastukseen menoa)
 - Olis kiva kyselyitä voisi tehdä useammin – voisi olla jokavuotinen juttu
 - Ja palautekyselyitä pitäisi olla, kun toisinaan tuntuu että ammattihenkilöstö aliarvioi
 - Ottakaa nuoret tosissaan, nuoria pitäisi kuunnella - ei saa yhtään vähätellä
 - Pitää kysyä aina nuorelta, että kokeeko keskustelun hyväksi ja kertoa, että aina voi tulla uudestaan vaikka just nyt ei halua enempää
 - Ja olis tosi tärkeä, että saa ne tulokset ja oman koulun tilanteen – jos annetaan tulokset jakoon kaikille, niin tulee sellainen olo, että ne oikeasti otetaan huomioon.
 - Hyvä idea voisi toteuttaa vaikutus-peliä ja kerätä sillein nuorten ajatuksia, silloin olis matala kynnyks tavata ja työpajoissa päästäis kartoittamaan tilanteita sekä tulla tutuiksi
 - **Mut tärkeintä on, että ois joku aikuinen jolle voi puhua!**
-